



JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Kaitseministeerium
info@kaitseministeerium.ee

Teie 11.09.2026 nr 5-3/26/9, KAM/26-0997/-1K

Meie 21.09.2026 nr 8-2/6540

Vabariigi Valitsuse määruse "Tsiviiltoetuse registri põhimäärus" eelnõu kooskõlastuskiri

Austatud minister

Kaitseministeerium on saatnud Justiits- ja Digiministeeriumile kooskõlastamiseks tsiviiltoetuse registri põhimääruse eelnõu (eelnõu). Justiits- ja Digiministeerium kooskõlastab eelnõu järgmiste märkustega.

Andmekaitse Inspeksiooni (AKI) kaasamine - vastavalt isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artiklile 52 tegutseb AKI IKÜM-iga kooskõlas antud ülesannete täitmisel ja volituste kasutamisel täiesti sõltumatult. Tulenevalt eelnevast ei ole JDM-il võimalik kohustada AKI-t andma oma sisendit valitsemisala ühtse seisukoha kujundamiseks ning eelnõu koostaja peab ise eelnõu AKI-le arvamuse andmiseks edastama. Palume eelnõu esitada arvamuse avaldamiseks ka Andmekaitse Inspeksioonile.

Eelnõu § 3 - kõnealuse sättega nähakse ette vastutavad ja volitatud töötajad. Juhime tähelepanu, et varasemalt, kui kriisiolukorra ja riigikaitse seadus käis Justiits- ja Digiministeeriumis kooskõlastamisel olid seaduse tasandil tsiviiltoetuste registri regulatsioonis kirjas, et Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus ja Päästeamet on kaasvastutavad töötajad. Vastu võetud seaduses ning põhimääruse eelnõus on nad aga vastutavad töötajad. Oluline on ka tähele panna, et põhimääruse volitusnormis on kaasvastutavate töötajate ülesanded, mitte vastutavate töötajate ülesanded. Kui nimetatud asutused mõlemad täidavad samas andmekogus neile seadusega pandud ülesannet, mille raames töötlevad samu isikuandmeid, on nad isikuandmete kaasvastutavad töötajad. Palume esimesel võimalusel teha KORKS-is vastav muudatus ning põhimääruse § 3 lõikes 1 näha ette, et Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus ja Päästeamet on kaasvastutavad töötajad.

Eelnõu § 3 lg 2 - kõnealune säte näeb ette volitatud töötajad. Juhime tähelepanu, et volitatud töötaja tegutseb vastutava töötaja juhiste järgi, st ta täidab vastutava töötaja ülesandeid tema eest. On kaheldav, et lõikes 2 nimetatud volitatud töötajad, nt Kaitseressursside Amet, Kaitsevägi, Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus, Riigikantselei või elutähtsa teenuse toimepidevuse korraldaja täidavad Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse ja Päästeameti ülesandeid. Kui nimetatud asutused täidavad andmekogus nende endi seadusest tulenevaid ülesandeid, on nad kaasvastutavad töötajad. Kui nad annavad andmekogusse andmeid vastutava töötaja ülesande täitmiseks, siis on nad andmeandjad. Lisaks ei saa sama asutus (Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus) olla nii vastutavaks kui volitatud töötajaks. Palume eelnõu vastavalt parandada.

Kaasvastutavate ja volitatud töötajate ülesanded – juhime tähelepanu, et KORKS § 135 lg 4 p 1 näeb ette, et põhimääruses tuleb ette näha ka registri kaasvastutavate töötajate ja volitatud töötaja ülesanded. Eelnõust ei ole näha, milliseid ülesandeid milline kaasvastutav töötaja ja volitatud töötajad täidavad. Palume eelnõu selles osas täiendada.

Eelnõu § 6 lg 1 - kõnealuse sättega nähakse ette, et registri pidamisel kohaldatakse avaliku teabe seaduses, riigisaladuse ja salastatud välisteabe seaduses ning isikuandmete kaitse seaduses sätestatud nõudeid. Juhime tähelepanu, et seadused kohalduvad igal juhul ja seda ei ole vajadus

põhimääruses korrata. Pigem tekitab selline kordamine õigus selgusetust, et kas teised seadused sellisel juhul ei kohaldu. Palume kõnealuse sätte põhimäärusest välja jätta.

Eelnõu § 11 lg 1 p 1 - kõnealuse sättega nähakse ette, et andmekogusse kantakse hoone või rajatise omanik. Palume siin täpsustada, milliseid andmeid omaniku puhul töödeldakse, nt nimi, registrikood, isikukood vms.

Eelnõu § 15 lg 1 p 9 - kõnealuse sättega nähakse ette, et andmekogusse kantakse sõiduki tegeliku kasutaja nimi, isikukood või registrikood ja kontaktandmed, sealhulgas aadress, telefoninumber ja e-posti aadress. KORKS § 135 lg 5 p 4 kohaselt töödeldakse andmekogus vara või objekti omaniku, valdaja, vastutava kasutaja, hoonestaja ja kontaktisiku üldandmeid, punkti 3 kohaselt kriisiülesande saaja üldandmed. Kõnealusest loetelust ei nähtu tegeliku kasusaaja andmeid. Palume seletuskirjas välja tuua, millise isikuandmete kategooria alla tegelik kasusaaja mahub.

Eelnõu § 32 - kõnealuse sättega nähakse ette andmete esitajad (andmeandjad), kuid kõnealusest sättest ei nähtu, mis andmeid andmeandjaid andmekogusse esitavad. Palume sätet täiendada nii, et sealt nähtuks, milliseid andmeid peab iga andmeandja andmekogule esitama. Ka põhimääruse volitusnormis on KORKS § 135 lg 4 punktis 3 antud volitus andmeandjate ja nende edastatavate andmete kehtestamiseks. Juhime tähelepanu, et tegemist on kohustava volitusnormiga, seega on volituse saaja kohustatud ette nägema kõik volitusnormis loetletu. Ka eelnõu §-s 33 tuleb ette näha, millised andmed saadakse andmevahetuse käigus teistest andmekogudest.

Eelnõu § 35 – kõnealuse sätte lõikega 1 nähakse ette, et registrisse esitatud andmete õigsuse ja ajakohasuse eest vastutab andmete esitaja. Juhime tähelepanu, et andmeandjal on kohustus esitada andmekogusse korrektsed andmed, kuid pärast andmete andmekogusse kandmist vastutab nende eest andmekogu vastutav töötleja. Palume kaaluda, kas soovite sellest tulenevalt sätte sõnastust muuta sarnaseks lõikega 2. Lõikega 3 nähakse ette, et andmekogudest saadava teabe õigsuse eest vastutus sätestatakse vastava andmekogu asutamist ja pidamist reguleerivate õigusaktidega. Selle lõike palume välja jätta, kuna andmekogus töödeldavate andmete õigsuse eest vastutab andmekogu vastutav töötleja, st tsiviiltoetuste registris vastutab andmete õigsuse eest nimetatud registri vastutav töötleja isegi olukorras, kus andmevahetuse käigus on saadud teisest andmekogust väärad andmed.

Eelnõu § 37 – kõnealuse sätte lõikega 1 nähakse ette, et register on piiratud juurdepääsuga ja registriandmed on ette nähtud ainult ametialaseks kasutamiseks. Juhime tähelepanu, et asutusesiseseks kasutamiseks (AK) tunnistamise alused tulenevad avaliku teabe seadusest (AvTS). Milline teave on AK, tuleb igakordselt kaaluda. Isegi kui kogu andmekogus sisalduv teave kvalifitseerub Teie hinnangul suure tõenäosusega AK-ks AvTS-is loetletud alustel, siis puudub vajadus seda andmekogu põhimääruses reguleerida, kuna AvTS kohaldub igal juhul. Palume lõike 1 eelnõust välja jätta.

Eelnõu § 38 lg 5 – kõnealuse sättega nähakse ette, et registriandmete töötlemisel ja kustutamisel lähtutakse avaliku teabe seadusest ja arhiiviseadusest. Kuna AvTS ja arhiiviseadus kohalduvad igal juhul, siis puudub vajadus sellekohase viite tegemiseks põhimääruses. Kui andmete säilitamise tähtaeg andmekogus on saabunud, siis kustutatakse need andmekogust ja vajadusel antakse üle arhiivi.

Eelnõu § 39 – kõnealuse sätte lõike 1 punktiga 1 nähakse ette, et registritoimingu kohta säilitatakse toimingu tegija tuvastamist võimaldavad andmed. Palume siin täpsustada, millised andmed on tuvastamist võimaldavad andmed, nt nimi, isikukood jne.

Eelnõu § 40 lg 2 – kõnealuse sättega nähakse ette, millised õigused on järelevalve tegijal. Juhime tähelepanu, et sellekohane säte võib kitsendada järelevalve tegija seadusest tulenevaid õigusi, seega palume sätet täpsustada, et vastavasisulised õigused on üksnes Kaitseministeeriumil ja Siseministeeriumil, kuna Andmekaitse Inspektsiooni järelevalve pädevus tuleb seadusest.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister

Helen Uustalu, 53345676, Helen.Uustalu@justdigi.ee